گپ‌وگفت

مدیر انتشارات روزنه‌کار:

راه خودمان را ادامه می‌دهیم

■ انتشار دایره‌المعارف و دانشنامه‌ها از آن کارهای سخت و کم بازدهی است که تقریبا از عهده بخش خصوصی خارج است. با این همه انتشارات روزنه‌کار در ۱۷سال اخیر ۱۲مجموعه از دانشنامه‌ها و دایره‌المعارف‌های سینمایی را منتشر کرده است. محمدمهدی فخری‌زاده، مدیر این انتشارات می‌گوید: «با همه مشکلاتی که وجود دارد سعی می‌کنیم این مجموعه‌ها را کامل کنیم.» این انتشارات به تازگی دانشنامه سینمایی بخش کارگردانان با شرح حال ۹۹۹ نفر از کارگردانان سرشناس سینما، نوشته بهزادرحیمیان را منتشر کرده‌اند و قرار است علاوه بر جلد پنجم راهنمای فیلم در قدم بعدی اصطلاحات سینمایی را منتشر کند. با او به عنوان ناشر این آثار صحبت کرده‌ایم.

◣ انتشارات روزنه‌کار یکی از ناشرانی است که در چند سال گذشته به صورت اختصاصی در حوزه سینما متمرکز بوده و برخی از فیلمنامه‌های مطرح جهان را برای علاقه‌مندان سینما منتشر کرده است اما در کنار اینها در چند سال گذشته شاهد انتشار مجموعه کتاب‌های تخصصی و مرجع در حوزه سینما بودیم. اندیشه انتشار این آثار از کجا آمده است.

همان‌گونه که اشاره کردید، انتشارات روزنه‌کار ناشر تخصصی حوزه سینماست؛ اما در ۱۷سال گذشته تلاش کردیم این حوزه را تخصصی‌تر دنبال کنیم. به همین دلیل در دو حوزه دایره‌المعارف‌های سینمایی یا همان راهنماهای فیلم و دانشنامه‌های سینمایی از حدود ۱۷سال پیش مجموعه پژوهش‌هایی را آغاز کردیم که ماحصل آن در مجموعه کتاب است. مجموعه اول، راهنماهای فیلم است که فیلم‌هایی را که از ابتدای تاریخ سینما تا سال‌های اخیر ساخته شده در برگرفته است. این فیلم‌ها با توجه به سال ساخت و حروف الفبا دسته‌بندی و در چند مجله منتشر شده است. در حال حاضر نیز جلد پنجم راهنمای فیلم که فیلم‌های سینمایی را تا سال ۲۰۱۱ در برمی‌گیرد در دست آماده‌سازی است.

◣ چاپ دانشنامه بسیار سخت است. چه عاملی باعث شد تا حدود ۱۷سال از زمان شما و همکاران‌تان در این انتشارات صرف چنین کار مشکلی شود؟

وجود دایره‌المعارف‌ها و دانشنامه‌ها در رشته‌های مختلف از اهمیت زیادی برخوردار است. در خصوص سینما هم با توجه به علاقه‌مندان زیادی که در این رشته وجود دارد، نیازش احساس می‌شد. به همین علت گروهی از پژوهشگران، سردبیران و خبرنگاران مجله‌های سینمایی گردهم آمدند و هر کدام تلاش کردند تا در مدت ۱۷سال این مجموعه‌ها منتشر شود. البته این کتاب‌ها از جنس کتاب‌هایی نیست که کسی آنها را مطالعه کند. کتاب‌هایی هستند که باید در کنار دست شما باشد تا اطلاعاتی که درباره فیلم‌ها و عوامل سازنده‌اش به آن احتیاج دارید را در اختیار شما قرار بدهد. در راهنمای فیلم علاوه بر اطلاعات فیلم‌ها جوایز و بعضی از نقدهایی که درباره فیلم خاص وجود دارد را اضافه کردیم تا مخاطب بتواند با اطلاعات کامل آن را ببیند.

◣ گفتید در حوزه دانشنامه‌های سینمایی هم فعالیت کردید. فکر می‌کنم به تازگی مجموعه کارگردانان سینما هم از این مجموعه منتشر شده است؟

بله، همان‌طور که اشاره کردم در کنار راهنمای فیلم مجموعه دانشنامه‌های سینمایی را تهیه کردیم که به صورت موضوعی به معرفی دستاندرکاران سینما می‌پردازد. از این مجموعه که احتمالا در هفت جلد خواهد بود، تاکنون دو جلد بازیگران و آهنگسازان منتشر شده است و مجموعه کارگردانان هم در نمایشگاه کتاب امسال آماده و وارد بازار شد. در این مجموعه سعی شده شرح‌احوال و منتخب فیلم‌شناسی ۹۹۹ نفر از کارگردانان سینمای جهان را بگنجانیم و امکان دسترسی به حداقل اطلاعات زندگی و کارنامه سینمایی‌شان باشد. می‌توانم به جرأت بگویم کمتر کتابی چنین مجموعه کامل اطلاعات را داشته باشد.

◣ چاپ چنین مجموعه‌هایی با این ابعاد هزینه‌های زیاد هم به همراه دارد. در این ۱۷سال مرکز خاصی به عنوان اسپانسر و حامی به شما کمک کرده است؟

متاسفانه خیر. همه هزینه‌ها توسط خود نشر روزنه‌کار تامین شده است. باید بگویم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان مهم‌ترین بخشی که می‌تواند حامی این مجموعه باشد، هیچ همکاری نکرده و حتی کتاب‌ها را از فهرست خرید خارج کرده است. این مجموعه کتاب‌ها کتاب‌های پرهزینه و گران هستند و کمتر کسی می‌تواند ۸۵هزار تومان برای یک کتاب هزینه کند بیشتر مراکز دولتی و دانشگاهی باید برای آرشیو خود این آثار را بخرند. با این همه ما راه خودمان را می‌رویم و با هر سختی ای که هست این آثار را منتشر می‌کنیم.

پشت صحنه

به گزارش «۲۴»، کتاب‌های غیرمرتبط با حوزه دین که توسط برخی ناشران در بخش نشر مکتوب ارایه می‌شد، توسط ناظران نمایشگاه جمع‌آوری شد. احمد کمالی‌نژاد، معاون بخش نشر مکتوب با اعلام این خبر به ستاد خبری نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، افزود: ناشران در بخش نشر مکتوب تنها مجاز به ارایه کتاب‌ها و سایر محصولات فرهنگی مرتبط با قرآن و حوزه‌های دینی هستند و بنابر همین اصل کتاب‌های غیرمرتبط با این حوزه‌ها از نمایشگاه جمع‌آوری شدند. وی با اشاره به آیین‌نامه اجرایی نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم تصریح کرد: ناشران شرکت‌کننده باید توجه داشته باشند که تنها کتاب‌هایی که با رده‌بندی دیویی ۲۹۷ (کتاب‌های دینی) همخوانی دارند، مجاز به ارایه در بخش نشر مکتوب نمایشگاه هستند.

نیاز به روز ملی موسیقی داریم

مصطفی کمال پورتراب*

سخت است از صفت خوب یا بد در مورد برنامه‌های موسیقی خصوصا جشنی چون جشن خانه موسیقی به کار ببریم؛ از آن‌رو که اجرای این‌گونه برنامه‌ها در ایران معمولا با دشواری‌هایی همراه است. حالا که قرار است دوازدهمین جشن خانه موسیقی، مهرماه امسال به مدت چهار شب در تالار وحدت برپا شود، بهتر است به جای عیب‌جویی، درصدد تقویت این جشن و رفع کمبودهای آن برآییم. در واقع با شرایط کنونی، برپایی جشنی چون جشن خانه موسیقی بیشتر به یک شاهکار می‌ماند. عموما موسیقیدان‌ها از نظر بودجه و همکاری افراد مسوول، با مشکل مواجه هستند. اولیای امور، اهمیت زیادی برای اهالی موسیقی قایل نیستند. بنابراین باید برای صنف موسیقیدان، راهگشایی کرد. در کنار این حواشی، نکته مهم، همزمانی برپایی جشن خانه موسیقی با سالروز تولد فارابی است. متاسفانه میزان شناخت مردم و حتی برخی اساتید موسیقی از فارابی، بسیار ناچیز است. من شخصا طی این سال‌ها تلاش کرده‌ام که در کلاس‌های آموزشی و تدریس‌هایم، نظریات فارابی را اشاعه دهم. یادمان باشد که فارابی شخصیتی جهانی است و همه او را در دنیا می‌شناسند. درباره او، صفی‌الدین ارموی و دیگران کتاب‌ها نوشته‌اند، ولی ما در ایران تنها اسم او را شنیده‌ایم. قصد ندارم کسی را محکوم کنم؛ چون همان‌طور که در ابتدا اشاره کردم، فضای موسیقی ما آکنده از مشکلات است. با این حال پیشنهاد می‌کنم لااقل در سالروز تولد این اندیشمند و موسیقیدان بزرگ، جایگاه وی را در موسیقی گوشزد کنیم. به طور کلی همه باید در این زمینه کمک کنند. فکر می‌کنم نامگذاری روز ملی موسیقی به بهانه سالروز تولد فارابی، اقدام مناسبی است و شایسته‌تر از آن، همزمانی جشن خانه موسیقی با روز ملی موسیقی است. ما به روزی تحت عنوان «روز ملی موسیقی» نیاز داریم؛ همچنان که در جهان روزی به نام موسیقی گرامی داشته می‌شود.

*عضو شورای عالی خانه موسیقی

ناشر حرفه‌ای کیست

حسن کیائیان*

در ایران تعریف از پیش مشخصی در مورد ناشر حرفه‌ای نداریم و هرکسی از زاویه دید خود، ناشر حرفه‌ای را تعریف می‌کند و اغلب این تعریف‌ها می‌تواند دقیق نباشد.

ناشر حرفه‌ای با داشتن چندین فاکتور تعریف می‌شود و این‌گونه نیست که کسی تنها یک فاکتور را داشته باشد و او را حرفه‌ای بدانیم. ناشر حرفه‌ای کسی است که حداقل تا یک سقف مشخصی اقدام به تولید و انتشار کتاب کند. حالا بر اساس معیارهایی که در کشور داریم هرکسی در مورد این حداقل نظری دارد و اعداد مختلفی در این‌باره اعلام شده و می‌شود. همان‌طور که می‌دانید وزارت ارشاد لازمه تمدید مجوز ناشران را انتشار چهار عنوان کتاب در سال قرار داده و برخی از ناشران به همین سقف اکتفا می‌کنند تا مجوزشان باطل نشود طبعا این تعداد ناشر در تعریف ما از ناشر حرفه‌ای نمی‌گنجد. از طرف دیگر شرایط برای حرفه‌ای کار کردن هم بسیار دشوار است.

در شرایطی کتاب‌هایی که بارها تجدیدچاپ شده‌اند، جلو انتشار مجدد آنها گرفته می‌شود و به کتاب‌های جدید هم اجازه انتشار داده نمی‌شود نمی‌توان سخن از ناشر حرفه‌ای به میان آورد. هم‌اکنون هر ناشری از هر ۱۰ کتابی که به ارشاد می‌فرستد، امیدوار است تنها سه، چهار عدد آنها اجازه انتشار داشته باشد و این مساله شرایط را برای ناشران بسیار سخت کرده است. نشر چشمه در جهان تازه داستان خود سعی دارد نویسندگان جوان را به ادبیات بشناساند که تا اندازه‌ای هم در این راه موفق بوده، البته خیلی از کتاب‌های خوب این نویسندگان تنها می‌تواند در دست ویراستار خوانده شود و از آن لذت برده شود.

* ناشر

ورود آقایان ممنوع، رکورد اخراجی‌ها را شکست

مراسم افطاری عوامل فیلم ورود آقایان ممنوع در مقابل سینما آزادی

شرق: فیلم «ورود آقایان ممنوع» توانست رکورد اخراجی‌ها ۳ را در تهران بشکند و از مرز دومیلیارد و ۷۰۰هزارتومان فروش فیلم بگذرد و بتواند در سراسر ایران چهارمیلیارد و ۴۰۰هزارتومان فروش داشته باشد. این فیلم بدون تمام حمایت‌هایی که از ساخته «دهنمکی» شد با آبرو مورد توجه مردم قرار گرفت. افطارهای این فیلم هر روز در سینما آزادی ادامه دارد و در روزهای پنجشنبه و جمعه در سینما شکوفه با حضور عوامل فیلم ادامه دارد؛ هرچند منیژه حکمت به عنوان مجری طرح این فیلم درگیر شکایت است. مواد تبلیغی فیلم « ورود زنده‌ها ممنوع» بسیار شبیه به این فیلم است. این فیلم هم در زمینه اسم و هم در تبلیغات به کپی‌برداری از این فیلم اقدام کرده است. هرچند سجادپور، مدیرکل نظارت و ارزشیابی اعلام کرده است: «اگر این موضوع صحت داشته باشد قطعا برخورد خواهیم کرد. ضمن اینکه باید توجه داشت برای این موضوع تحت تاثیر فضا قرار نمی‌گیریم و حتی‌المقدور این برخوردهای سلبی را رسانه‌ای نمی‌کنیم. همزمانی اکران این دو فیلم که نامی نزدیک به هم دارند باید بررسی شود.» اما این روزها کارگردانان و صاحبان فیلم‌ها در زمینه سانسوری که بر فیلم‌هایشان شده، نکاتی را اضافه کرده‌اند. نیکی کریمی در مورد دلیل دریافت پروانه نمایش به فیلم «سوت پایان» و اکران نشدن فیلم‌های قبلی‌اش به خبرگزاری سینما گفته است: «هیچ اتفاق خاصی نبود جز اینکه ما این فیلم را ساختیم و برای آن پروانه نمایش گرفتیم و از آنجا که ممیزی‌هایی که باید اعمال می‌شد، زیاد و تاثیرگذار نبود، پذیرفتم تا فیلم اکران شود. فیلم‌های قبلی‌ام مثل «یک شب» در زمان معاونت سینمایی سابق برای دریافت پروانه نمایش فرستاده شده بود که طبق آنچه به ما اعلام شد باید ۱۰ الی ۱۵دقیقه از فیلم حذف می‌شد و برای یک فیلم سینمایی که حتی یک دقیقه هم مهم است، حذف ۱۵دقیقه غیرممکن بود و این عملکرد نشان می‌داد که فیلم قرار نیست اکران شود. اما ممیزی «سوت پایان» نسبت به فیلم‌های قبلی‌ام زیاد نبود.» وی تاکید کرده است: «برای «سوت پایان» هم چند دقیقه‌ای حذف و تدوین مجدد انجام شده است اما این حذفیات به گونه‌ای بوده که به فیلم صدمه نمی‌زد، به همین دلیل من این بخش‌ها را حذف کردم و برای من مهم این است که این فیلم اکران شود.»

بحثی که جواد شمقدری در زمینه انجام اصلاحات روی فیلم‌های عباس کیارستمی چند وقت پیش مطرح کرده بود، این روزها به شکل تاییدشده‌ای از طرف مسوول پخش فیلم که قرار است اکران عمومی شود، اعلام شده است. «شیرین» و «کپی برابر اصل» عباس کیارستمی با دریافت مجوز نمایش در سینماهای ایران اکران می‌شوند. رامین رحیمی، پخش‌کننده رسمی «شیرین» و «کپی برابر اصل» کیارستمی درباره اکران این دو فیلم در ایران گفت: «ما از مدت‌ها قبل پیگیر اکران این دو فیلم در ایران بودیم و با مساعدتی که معاونت سینمایی و همچنین اداره کل نظارت و ارزشیابی داشتند، «شیرین» پروانه نمایش گرفت. «کپی برابر اصل» نیز اصلاحاتی در مورد پوشش خانم بینوش دارد که ما موافقت انجام این اصلاحات را از آقای کیارستمی به عنوان کارگردان دریافت کرده‌ایم و سعی داریم در مهرماه اکران شود و پس از آن نیز نسبت به اکران «کپی برابر اصل» اقدام می‌کنیم.» این سخنان در حالی مطرح می‌شود که کیارستمی برای پیدا کردن بازیگر مرد جدید خود به ژاپن رفته است. برای اکران «کپی برابر اصل» لازم است حق رایت این فیلم از کشور فرانسه خریداری شود. به نظر می‌رسد در کل این ماجرا همان طور هم که پیشتر در روزنامه شرق به آن پرداخته شده بود طرحی منتفی‌شده باشد. اما بحث ممیزی‌ها در مورد فیلم‌های روی پرده هم از سوی کارگردانان آنان مطرح است. به گزارش شبکه ایران، همچنین یکی از معدود فیلم‌های مشکل‌دار سالیان اخیر یعنی «صد سال به این سال‌ها» ساخته سامان مقدم بالاخره پس از مدت‌ها پشت خط ماندن، موفق شد شرایط لازم برای اکران را پیدا کند. علیرضا سجادپور، رییس اداره نظارت و ارزشیابی معاونت سینمایی به «شرق» گفت: مجوز این فیلم در سال ۸۸ بعد از رفع اشکالات صادر شده اما هنوز زمان مناسب اکرانش فراهم نشده است. این فیلم با حضور بازیگرانی مانند پرویز پرستویی، رضا کیانیان، فاطمه معتمدآریا و نگار جواهریان توسط هدایت فیلم تولید شده است و تنها چند روز مانده به اکران این فیلم در سال پیش مطرح شد که در زمانی دیگر این اثر روی پرده می‌رود؛ زمانی که هنوز معلوم نیست. حبیب کاوش که این روزها به عنوان سخنگوی اتحادیه تهیه‌کنندگان درباره نقشی که در زمینه ممیزی‌ها خواهند داشت، به فارس گفته است: «اصولا ممیزی کار دولت است، نه از اتحادیه برمی‌آید و نه دولت از آن به راحتی می‌گذرد.» البته سجادپور در مورد مجوز فیلم «اسب حیوان نجیبی» است، هم گفت: «این فیلم هنوز پروانه نمایش ندارد و باید اصلاحاتی داشته باشد که مختصر وقفه‌ای در آن افتاده است. در روزهای آینده بعد از تعامل با تهیه‌کننده احتمالا مجوز صادر می‌شود.»

هدیه تهرانی باز می‌گردد

شرق: هدیه تهرانی قرار است در دو فیلم یکی به کارگردانی حسن فتحی و دیگری به کارگردانی مهدی کرم‌پور بازی می‌کند. البته فیلم سینمایی «پل چوبی» به کارگردانی کرم‌پور در تهران کلید می‌خورد. بهرام رادان و مهناز افشار دیگر بازیگران فیلمی هستند که موضوعی عاشقانه را در بستری اجتماعی روایت می‌کند.

سعدی افشار در انتظار سنگلج

سعدی افشار که هنوز نتوانسته است به دلیل شکستگی از روی ویلچر بلند شود اما از پای نیفتاده است. افشار این روزها منتظر است سانسی برای اجرا را به کار آیینی‌سنتی اختصاص دهند. خودش تالار سنگلج را بیشتر دوست دارد و ترجیحش این است که دوباره در این تالار به روی صحنه برود.

سرانجام «زنی از گذشته» به ایرانشهر رسید

پس از یک هفته تاخیر نمایش «زنی از گذشته» به نویسندگی رولند شیمل فنیگ و کارگردانی محمد عاقبتی، اجرای خود را از روز جمعه ۱۴مرداد آغاز کرد. علت تاخیر اجرای این نمایش، آماده نبودن دکور آن بود. این نمایش ۷۵ دقیقه‌ای، با بازی هنرمندانی چون پانته‌آ بهرام و رامبد جوان به روی صحنه رفت.

همزمان با سالگرد تولد اندی وارهول رخ داد

انتشار کتاب راهپیمایی پاپ‌آرت

بسیاری از کارشناسان هنر معتقد هستند که رونق هنر در شهر نیویورک مدیون شخصیت یکی از بنیان‌گذاران مکتب پاپ آرت آمریکاست «**اندی وارهول**». ششم آگوست هشتاد و سومین سالگرد تولد وارهول انگیزه بسیار خوبی بود تا مجموعه‌ای از آثار ویدئویی، عکاسی، فیلم‌کوتاه و نقاشی‌های چاپی وی در بسیاری از کشورهای جهان به‌خصوص آمریکا و شهر نیویورک به نمایش گذاشته شود. اما یک اتفاق جالب توجه پیدا شدن دو نقاشی چاپ اندی وارهول از مائو تسونگ، رهبر انقلاب چین در شهر میلان ایتالیاست. ارزش این دو اثر هر کدام به حدود دو میلیون‌ونیم یورو می‌رسد که خبر کشف آنها سه روز قبل از سالگرد تولد باعث خوشحالی علاقه‌مندان هنر معاصر است. از سوی دیگر کتاب عکس‌های اندی وارهول از شهر هنر آمریکا به نام نیویورک از دید وارهول «یا بالا و پایین رفتن در شهر» که بیش از ۸۰ منطقه شمالی و جنوبی نیویورک را از دیدگاه وارهول به مخاطب ارایه می‌کند، روانه بازار شده است. خاطرات دوستان وارهول از اولین برخورد وی با فضای شلوغ و پر سروصدای نیویورک به‌خصوص میدان تایم و کتابخانه ایالتی که چندان علاقه‌ایی هم به دیدن آنها نداشته نیز به این کتاب اضافه شده است. عکس‌های توماس کیدروفسکی از وارهول در نیویورک بخش دیگری از این کتاب را تشکیل می‌دهد. به گفته دوستان وارهول، وی فهرستی از مکان‌هایی را در دست داشته که مورد توجه تمامی هنرمندان پاپ آرت بوده و هست.

با گذشت ۲ماه و ۱۰روز

گواهی ثبت جهانی خمسه به ایران نرسید

شرق: با وجود آنکه ۷۰روز از ثبت دو اثر ایرانی «خمسه» (نظامی) و «التفهیم» (بیرونی) در فهرست حافظه جهانی، یونسکو گذشته است، اما این مرکز هنوز گواهی ثبت آنها را به مراکز نگهداریشان صادر نکرده است. به گزارش مهر، کمیته مشورتی بین‌المللی برنامه حافظه جهانی یونسکو در اجلاس نهایی خود ۴۵ اثر پیشنهادی کشورهای مختلف را برای ثبت در این برنامه تایید کرد که در میان این آثار، دو اثر «التفهیم لاوائل الصناعه التنجیم» (ابوریحان بیرونی) و «خمسه (پنج گنج)» (نظامی گنجوی) که از سوی ایران پیشنهاد داده شده بودند که در فهرست حافظه جهانی قرار گرفتند اما گواهی ثبت دو اثر ایرانی که باید به امضای مدیرکل یونسکو (ایرینا بوکووا) برسد، هنوز صادر نشده است. به نظر می‌رسد علت طولانی شدن صدور گواهی ثبت آثار ایرانی تعدد نسخه‌های خمسه نظامی ارایه شده در این فهرست باشد که روند بررسی مجدد را به تاخیر انداخته است. در حال حاضر پنج نسخه خطی و منحصر به فرد از خمسه نظامی در ایران نگهداری می‌شود و همه این نسخه‌ها در قالب یک پرونده به یونسکو ارایه شده است. یونسکو نیز هر پنج نسخه را مورد تایید قرار داد. با توجه به نفیس بودن نسخه «خمسه» متعلق به کتابخانه عالی شهید مطهری و کار مینیاتوری برجسته‌ای که روی آن صورت گرفته، احتمال اینکه یونسکو گواهی ثبت جهانی «خمسه» را به این کتابخانه ارایه کند، بیشتر است.

خبر تصویری

پیدا شدن دو نقاشی چاپ اندی وارهول از مائو تسونگ، رهبر انقلاب چین در شهر میلان ایتالیا در سالروز تولد این نقاش پیشرو آمریکایی یکی از مهم‌ترین اتفاقات هنری این روزهاست.

شهر زیبا و همیشه بارانی ادینبورو بار دیگر تحت تاثیر حوادث جهان، میزبان بزرگ‌ترین گروه‌های نمایشی جهان است که گرد هم جمع می‌شوند تا این رویداد بزرگ هنری که شامل تئاتر، باله، اپرا، پرفورمنس، کتاب و جشن‌های سنتی است را رقم بزنند.

کتاب جدید کمیک مرد عنکبوتی که این بار شخصیت جدید آن نیمی لاتین و نیمی سیاه است، منتشر شده است. این قهرمان - مایلز دو رالوس - نام دارد و او را مرد عنکبوتی دوران اوباما نامیده‌اند.

کلبه کوچک من

خرید و فروش ـ ۳۴

اردشیر خرمنکوب

■ اکنون که به نگارش این مطلب مشغولم، ساعت حدود ۱۲شب است. سکوتی همه‌جانبه کلبه کوچک مرا و سایر کلبه‌های هم‌جوار مرا در خود فرو برده است. کبوتران پس پنجره آرام و ساکت‌اند. و من دوست دارم همچنان درباره این معامله استثنایی بنویسم. به‌خصوص درباره نفر دوم که اخیرا وارد بحث ما شده است. شخصیت متفاوتی که جاذبه‌اش، از آن اولی بیشتر است. در آیه مورد نظر، به این شخصیت، مطلقا اشاره نشده، اما شگفتی قرآن در همین است. که گاه ما را به حل یک معادله چند مجهولی فرا می‌خواند. به نظر شما، کسی که به آدم زیرک فیلم ما، زباله می‌فروشد و هدایتش را از دستش می‌رباید، جز شیطان، کس دیگری می‌تواند باشد؟ شب گذشته، من کار نوشتن را تا همین جا وانهادم و به کارهای دیگرم پرداختم. و اکنون، سحر تاریک روز جمعه است. روزی که در فرهنگ ملی و ایمانی ما مختصات ویژه‌ای دارد. ساعتی دیگر که گرگ و میش هوا، رسما آغاز این روز خوب را اعلام کند، کبوتران من چشم می‌گشایند و بغ‌بغوهایشان بالا می‌گیرد. شاید روز جمعه به صورت ظاهر برای آنان تعریف متفاوتی نداشته باشد. جمعه، روزی است در امتداد روزهای دیگر. پس به سر وقت کار همیشگی خود پر می‌کشند و می‌روند تا غروب همین روز بازآیند. و من، به نفر دوم این معامله می‌اندیشم، که در کمین همه ماست. و لحظه‌ای از ما غافل نیست. در این عصر، برخلاف دوره‌های پیشین، دولت‌ها، یعنی حکومت‌ها، می‌توانند حوزه جولان او را - شیطان را- محدود و محدودتر کنند. مردمی که به صورت جمعی، دلیلی برای دروغ‌گویی ندارند، یعنی خودشان ریشه‌های دروغ‌گویی را شناسایی کرده و به شکل یک فرهنگ عمومی، به جای آن بیزاری از دروغ را نشانده‌اند، در سطح وسیعی حوزه فعالیت شیطان را به تنگنا در می‌اندازند. چرا که دروغ، بستر بسیاری از زباله‌های وجودی ماست. مردمی که دروغ نمی‌گویند، هر که هستند، حتی بی‌دین، محترمند. و مردمی که دروغ‌گویی در میان‌شان رواج دارد، هر که هستند، حتی مسلمان و شیعه دوازده‌امامی، در سیبل و کانون فعالیت شیطان قرار دارند و به همان میزان از اعتبار جمعی و جهانی‌شان کاسته می‌شود. چرا که دورنمای این مردم، دورنمای خوبی نیست. مردمی که مرتب در حال معامله زباله‌های نفسانی خود باشند، دست شیطان را برای نقشه‌های بعدی‌اش می‌گشایند. فیلم سینمایی ما، با وعده عذاب الهی برای این جماعت پایان می‌پذیرد. عذاب، برای رویه متداول دروغ‌گویی‌ای که اختیار کرده‌اند. دریچه دهم سوره بقره با: «بما کانوا یکذبون» بسته می‌شود. یعنی با دروغ جاری این جماعت. و دریچه شانزدهم با: «و ما کانوا مهتدین.» که یعنی برای این جماعت معامله‌گر – و در افق حیات‌شان- هدایتی به چشم نمی‌آید.

ادامه دارد

دور ایران

■ نمایش موزیکال «قصه گرگ گرسنه» به نویسندگی «محمدحسین ناصربخت» و کارگردانی «ایرج صادقی‌طاری» از امروز، ساعت ۱۸ ویژه کودکان در سالن گوشه فرهنگسرای نیاوران اجرا می‌شود.

■ در ادامه برگزاری مراسم گرامیداشت سالروز تولد هنرمندان و داوران پانزدهمین جشن سینمای ایران، شب جمعه ۱۴مرداد جشن تولد رضا نریمی‌زاده از صداگذاران سینمای ایران در خانه سینما برگزار شد.

■ کارگاه تخصصی آواز ماریو تقدسی، خواننده اپرای وین از ۱۲شهریور در تهران برگزار می‌شود.

■ نمایشگاه خوشنویسی از آثار بزرگان این حوزه با آثاری از غلامحسین نامی، یدالله کابلی، محمد سلحشور و ... در راهروهای طبقه دوم خانه هنرمندان ایران برگزار شده است.

دور دنیا

■ «روآن اتکینسون»، بازیگر نقش «مستر بین»، که در یک حادثه رانندگی به شدت صدمه دید، در حالی که روی ویلچر نشسته بود، از بیمارستان مرخص شد.

■ پایگاه خبری فیلم کوتاه: پنجاه‌ونهمین جشنواره بین‌المللی «سن‌سباستین» با همکاری جشنواره «برلین» بخش «پخت و پز سینما» را تاسیس کرد. چهار مستند و سه فیلم سینمایی به علاوه یک فیلم کوتاه به همراه صرف شام در این بخش به نمایش در خواهند آمد و شرکت‌کنندگان در جشنواره می‌توانند به تبادل اطلاعات در مورد سینما و آشپزی بپردازند.

خبر آخر

سینما فرهنگ تخریب می‌شود

■ ایسنا: مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی از تخریب و بازسازی سینما «فرهنگ» تهران خبر داد. احمد میرعلایی با اعلام این خبر گفت: برای ساخت مجموعه سالن‌های سینمایی در محل کنونی سینما «فرهنگ»، نزدیک به ۱۵میلیارد تومان بودجه اولیه اختصاص داده شده است که ما کارهای آن را به سرعت انجام خواهیم داد. مدیر بنیاد سینمایی فارابی ادامه داد: قرار است به جای این سینما حدود ۱۲ سالن در یک پردیس سینمایی ایجاد شود.